

Tredje søndag efter Trinitatis 2024

Salmer: 736, 511, 12, 725/750, 308, 321, 725

Kom, Herre Jesus. Amen.

Es 65, 1-2; Ef 2, 17-22; Luk, 15, 11-32

Vi hører i dag et af historiens første vidnesbyrd om *the mental load*, den mentale byrde, som ellers i vore dage tillægges kvinder, der arbejder fuld tid både ude og hjemme, medens mændene hygger sig med lidt græsslåning i sæsonen og en bilvask i ny og næ for derefter at nyde en kold øl med naboens mand, som også er udmattet efter sin indsats i haven. Den mentale byrde vil jeg vende tilbage til, men lad os først se på teksten, og hvad der er på spil, for her hører vi noget helt afgørende om Gud, noget, vi ikke kan sige os selv. Gud kommer til os i dag som den milde fader med de to sønner. På den yngstes forlangende deler han betingelsesløst sin ejendom mellem sønnerne, og den yngste drager straks derefter ud i verden for at slå sig

løs, medens den ældste vælger at blive hjemme hos faderen for at tjene ham.

Lillebror ender sultende blandt svinene i et fremmed land, og denne historie har derfor været virkelig voldsom at lytte til i samtiden. Jesus fortæller den jo til farisæerne, de rettroende jøder, der var ved at gå til af harme over, at han tiltrak toldere og syndere og spiste med dem. De har set på den bror som en, der ikke kunne synke dybere, fordi svin er urene i jødedommen, og det vidste Jesus, da han valgte netop den udgang på sønnens eventyr. Den yngste bror er nede i møget, hvor han ifølge farisæerne også hører til.

Men selv dernede er der håb, og sønnen fornemmer, at faderen vil forbarme sig over ham og dog lade ham arbejde blandt sine daglejere, der trods alt får mad hver dag. Andet vil han ikke forlange, end ikke at kaldes søn, og det er en sand omvendelse. Han begiver sig derfor hjemad, og da faderen kommer ham i møde, bekender han sin brøde, hvorefter det hele ender det hele med en

fest, uden så meget som en enkelt bebrejdelse. Det er dog en mærkelig far, der gør den slags. Det synes den ældste broder også, for da han kommer træt hjem fra marken og hører fra en af tjenerne, at den yngste broders hjemkomst bliver fejret, bliver han rasende af skinsyge og nægter at gå ind og deltage i festivitasen. Da hans far forsøger at hente ham ind, kommer al hans forurettede vrede ud: Her har han gået og passet sit arbejde og været tro mod faderens bud i al den tid, hvor Lillebror har slået sig løs med billige damer for faderens penge, og hvad har han fået ud af det? Har faderen måske nogensinde holdt en fest for **ham** og hans venner? Det er fortællingens højdepunkt, for nu er der ikke længere forskel på storebroderen og de farisæere, som Jesus taler til. Han taler netop til dem fra sin plads fra spisebordet blandt den tids kæltringe, tolderne og synderne, dem, der opførte sig som lillebroderen, men som også omvendte sig i mødet med Jesus, medens farisæerne står og kigger vrede ind ad vinduerne. Og de fortsatte med at være vrede.

Det gør vore dages mentalt bebyrdede kvinder også, (hvor jeg selv må indrømme at have en rem af huden) hvis nogen siger til dem, at de må ordne deres private forhold selv i stedet for at gøre de daglige uretfærdigheder til et samfundsanliggende. Nu tænker tilhængerne af teorien om den mentale byrde, der skal fordeles bedre, nok ikke over, at deres vrede kan have noget med en af Jesu lignelser at gøre, men det har den. For selv om de ikke beder Gud om at skaffe dem retfærdighed, så går de til medierne for at fremprovokere en strukturændring i samfundet, som skal tjene til at skabe ligevægt i mænds og kvinders arbejdsfordeling i hjemmet. I dag kaster evangeliet lys over deres forehavende, for hvor Gud hersker, er kærligheden og sandheden dommer, forstået på den måde, at hvor den fuldkomne kærlighed viser sig, kaster den lys over alle sider af menneskelivet, sandheden om mennesket kommer frem, og så bliver det vanskeligt at håndhæve sin egen retfærdighed.

Jeg har jævnligt samtale med familier, der har mistet en gammel mor, og fra deres fortællinger ved jeg, at vi kvinder i dag står på skuldrene af kæmper; de fleste mødre på disse kanter var medhjælpende hustruer ved små landbrug med større eller mindre børneflokke, og hvad de ikke formåede, er nærmest ikke værd at tale om. De var ofte selvforsynende, kunne partere grise, køre en traktor, luge en roemark, afholde store fester og have maden stående parat, når Far kom træt hjem enten fra marken eller det arbejde, han var nødt til at have ved siden af sit lille landbrug. Alt det formåede de uden de mange hjælpemidler, vi har i dag. Og det, børnene samstemmigt - om end på forskellig vis - siger ved disse samtaler er, at deres mor gav dem livet og kærligheden. Mænd kan være gode fædre, men der er aldrig én som Mor. Og hvornår hører vi mænd klage over den ulige fordeling af omdømme blandt børnene? Det er sjældent, for mænd er sjovt nok også for det meste rigtig glade og taknemmelige for det hjem, deres kone skabte, den kærlighed, hun gav dem og børnene. Kvinderne selv har

selvfølgelig indimellem været udkørte, de har nok også brokket sig til nabokonen i ny og næ, men de har gennemgående været af den overbevisning, at de blot har gjort, hvad de skulle. Mange af hverdagens små pligter er jo kærlighedens gerninger, som ikke kan sættes ind i et retfærdighedsskema uden, at noget går tabt. Og derfor går de mentalt bebyrdede kvinder galt i byen, for det, de i virkeligheden ønsker sig, er at staten som en guddom skal skaffe dem retfærdighed. Sådan er livet bare ikke, og derfor må vi mennesker selv skaffe os retfærdighed i dagligdagen, hvis det er det, vi vil have. For vi skal ikke ønske os fuld retfærdighed, vi skal ønske os kærlighed.

Derfor er denne historie så god at blive klog på, fordi den sætter os på plads i forhold til Gud. Guds kærlighed er ikke retfærdig på en måde, som vi ønsker og forestiller os det. Den ældste broder ønsker og forestiller sig i fortællingen, at faderen er streng og retfærdig, og dermed tror han også, at han ved sine handlinger kan

opnå noget hos ham. Han vil have anerkendelse for at gøre det, han egentlig blot er skyldig at gøre – at være en god søn, at drive gården videre. Hans hjerte hang således ikke ved faderen, men ved det billede af ham, han selv havde skabt, og hvor han mente, han skulle spille en meget større rolle end bare at være søn.

Dermed var han lige så langt borte fra faderen som den yngste søn, der fulgte sine lyster og endte i en svinesti. Til denne storebror er det, faderen må sige: »*Mit barn, du er altid hos mig, og alt mit er dit.*«

En nådesbevisning til farisæerne, som de ikke forstod, var dette, og et stormløb mod vore kolde og hårde hjerter, der higer efter en retfærdighed uden Gud, hvilket debatten om den mentale byrde er et lysende eksempel på. Det er måske endda værre for os at høre en historie som denne, fordi den insisterer på, at der **er** en Gud, hvor vi slet ikke mener, han hører hjemme, en Gud, der også vil være Gud for familiens sorte får, den dovne mand, der leger med børnene, når konen laver mad, og som til selvretfærdigheden siger: »*Alt mit er dit,*

*hvorfor har du så alt den vrede i dit hjerte? Du kan jo bare sige til din mand, at du ønsker hjælp.*«. Evangeliet kaster således lys over menneskenes grundsynd: At vi ønsker retfærdighed og ikke nåde, og at vi gør os til dommere, der vil krænge et millimeterretfærdigt system ned over hovedet på alle og helt ind i det private, hvor det netop er kærligheden, nåden og tilgivelsen, der skal herske. Så ender vi i mørket, den ældste søns vredes mørke, men historien fortæller os, at Gud rækker ud imod os også i denne vrede.

For når vi træller for en indbildt gud, som samfundet eller staten jo er blevet for os, den gud, der skal skaffe os retfærdighed, da søger den rigtige, den levende Gud os og kalder på os og vil, at vi skal tilhøre ham, så vi ikke længere skal være i det fremmede. Gud vil gøre alt - og gerne det modsatte af, hvad vi har tænkt os - for at finde os. I Kristus gik han gennem lidelse og død for at komme os nær, som har fjernet sig fra ham i vor iver efter retfærdighed. En sådan uudgrundelig kærlighed afslører alle vore mørke sider, og det er sjældent rart,

men vi skal vide, at det er begyndelsen til noget nyt, et liv i den kærlighed, der tror alt, håber alt og udholder alt, fordi Gud i Kristus kun vil se os, som var vi hans egen kære søn. I Ham er vi de fortabte, der kommer i møde af en nådig fader, han, der gav os sit navn at kalde på, når den mentale byrde overmander os.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.